

در رساله‌های حضرت امام صادق علیه السلام

المنطق

معانی ذاتی

جلسه ۱۶۵

استاد فرخی

معانی ذاتی:

۴. ذاتی در باب حمل اولی: این ذاتی صفت حمل است، یعنی همان حمل اولی ذاتی است که

در مقابل حمل شایع صناعی است.

الف: حمل ذاتی اولی: اتحاد مفهومی محمول با موضوع.

ب: حمل شایع صناعی: اتحاد مصداقی و تغایر مفهومی.

۵. ذاتی در باب علل: اگر تقارن و همراهی دو شیء به گونه ای باشد که ذات یکی (علت)

اقتضاء کند دیگری (معلول) همراهش باشد، اصطلاحاً می‌گوییم تقارن آن دو ذاتی است. مانند:

«چوب آتش گرفت و سوخت» تقارن آتش گرفتن و سوختن ذاتی است.

الف: ذاتی: میان موضوع و محمول رابطه علیت باشد.

ب: اتفاقی: رابطه محمول و موضوع اتفاقی است.

نکته: مصنف می‌گوید: ذاتی در باب برهان فقط در معانی اول و دوم استفاده می‌شود.